

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

ผ้าไหมไทยจัดว่าเป็นผ้าไหมที่ได้รับการยอมรับว่ามีคุณภาพมากที่สุดแห่งหนึ่งของโลก และเป็นที่ยอมรับเนื่องจากเป็นผ้าไหมทอมือที่มีเอกลักษณ์ต่างจากผ้าทั่วไป กล่าวคือเมื่อมองดูที่เนื้อผ้าจะมีความงามเป็นประกายทำให้สีสันสวยงามแสดงถึงควมมีรสนิยมของผู้สวมใส่ ทำให้มีกลุ่มผู้ออกแบบเสื้อผ้าแฟชั่นให้ความสนใจในการนำผ้าไหมทอมือไปผลิตเป็นเสื้อผ้าสวมใส่ในงานแฟชั่นต่าง ๆ จนทำให้เป็นที่รู้จักและโด่งดังทั่วโลก เป็นการยกระดับผ้าไหมทอมือของประเทศไทย ทำให้ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้ผลิตตั้งแต่กระบวนการเลี้ยงไหม เก็บไหม แปรรูปและทอเป็นผืนผ้าลวดลายต่าง ๆ ซึ่งจะแตกต่างกันไปตามแต่ละชุมชน

การออกแบบลวดลายในการทอผ้าไหมจะเป็นไปตามวัฒนธรรม ประเพณีของแต่ละท้องถิ่น ซึ่งแหล่งที่มีชื่อเสียงในการทอผ้าไหมส่วนใหญ่จะอยู่ในพื้นที่ภาคอีสานแต่สำหรับในภาคเหนือก็มีหลายจังหวัดที่นิยมผลิตผ้าไหม ดังจะเห็นว่าผ้าโบราณของภาคเหนือจะเป็นที่ยอมรับของเจ้านายล้านนา ที่นิยมใช้ฝ้ายดอก ทอด้วยไหมเงินไหมทอง ซึ่งจะเห็นว่าทางภาคเหนือก็มีความนิยมในการทอผ้าเพื่อสวมใส่ซึ่งมีใช้แค่การทอผ้าฝ้ายเท่านั้น แต่ยังมีค่านิยมในการทอผ้าไหมอยู่ด้วย

วัฒนธรรมการทอผ้าของภาคเหนือมีความหลากหลายไม่ว่าจะเป็นวัตถุดิบที่ใช้หรือด้านลวดลายการทอผ้าต่าง ๆ เช่น วัฒนธรรมการทอผ้าของชาวไทยยวนที่มีชื่อเสียงด้านผ้าซิ่นตีนจก เช่น อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ อำเภอลอง จังหวัดแพร่ อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ ชาวไทพวน บ้านหาดเสี้ยวสุโขทัยโดดเด่นทางด้านผ้าเข็นและผ้ามุกต่อตีนจก ชาวไทยลื้อมีวัฒนธรรมการทอผ้าที่โดดเด่นโดยเฉพาะผ้าลายน้ำไหล พบได้ในแถบจังหวัดพะเยา เชียงราย และน่าน ในภายหลัง ผ้าฝ้ายของป่าซางยังมีชื่อเสียงโดดเด่นมาช้านาน นอกจากนี้ ภาคเหนือยังมีผ้าชาวเขาจากหลายเผ่า เช่น กะเหรี่ยง (ปกะญอ), แม้ว (ม้ง), เย้า (เมี่ยน), อี้อ้อ (อาข่า), ลีซอ (ลีซู) และปะหล่อง เป็นต้น ซึ่งมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ทั้งเทคนิคการทอ วัสดุ และลวดลายที่แตกต่างกัน ปัจจุบันผ้าทอของเชียงใหม่ที่เป็นที่นิยมมีอยู่หลายแห่ง คือ ตีนจกแม่แจ่ม ผ้าทอบ้านไร่ไผ่งาม และผ้าไหมสันกำแพง เป็นต้น

ผ้าไหมสันกำแพง เป็นงานหัตถกรรมที่ขึ้นชื่อของเชียงใหม่เกือบศตวรรษมาแล้ว ซึ่งเดิมนั้นเป็นงานฝีมือชั้นสูงที่ทำกันในหมู่เจ้านายผู้หญิง ด้วยเจ้าหลวงเป็นผู้ผูกขาดการค้าผ้าไหมและสามัญชนยังถือจารีตประเพณีไม่ใช้ผ้าไหมเช่นเดียวกับเจ้านาย จนกระทั่งปี 2453 จึงได้มีพ่อค้าเริ่มทอผ้าไหมขายแก่คนทั่วไป ถือได้ว่าผ้าไหมสันกำแพง เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับถึงคุณภาพของผ้าไหมรวมถึงลวดลายที่มีการถักทอด้วยความประณีต ละเอียดอ่อน งดงาม มีความเป็นเอกลักษณ์ แต่ในช่วงเวลาต่อมาการสืบทอดศิลปะการทอผ้าไหมแบบดั้งเดิมในชุมชนนั้นเริ่มลดน้อยลง และเปลี่ยนรูปแบบการผลิตผ้าไหมจากครัวเรือนเป็นการผลิตผ้าไหมเพื่ออุตสาหกรรมการส่งออกเพิ่มขึ้น โดยนำเครื่องจักรกลเข้ามาช่วยในกระบวนการผลิต แต่ยังคงความเป็นเอกลักษณ์ของ

ลวดลายที่มีการคิดค้น ผสมผสานรูปแบบสมัยเก่าและสมัยใหม่ เพื่อให้ตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคมากขึ้น

ปัจจุบันอำเภอสนักำแพงโดยเทศบาลตำบลสนักำแพงได้ให้ความสำคัญในการรื้อฟื้นผ้าไหมสนักำแพงขึ้นมาเพื่อเป็นเอกลักษณ์ของอำเภอสนักำแพง โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผ้าไหมลายต่าง ๆ และส่งเสริมโดยการจัดตั้งกลุ่มสมาชิกทอผ้าไหมจนสามารถผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ผ้าไหมสนักำแพงในลวดลายต่าง ๆ ที่เคยมีชื่อเสียงมาก่อนในอดีต เช่น ผ้าไหมลายเชิง 7 วัน ผ้าไหมลายพีระ ผ้าไหมลายสาม เหล่ม ผ้าไหมลายตาปลาถิม และผ้าไหมลายสามแลวหรือลายอภัสรา เป็นต้น

ในการส่งเสริมดังกล่าวทำให้ชุมชนในอำเภอสนักำแพงมีความตื่นตัวไม่ว่าจะเป็น การกำหนดอาชีพการทอผ้าไหมหรือแม้กระทั่งการแปรรูปจากผ้าไหมสนักำแพง อย่างไรก็ตามการส่งเสริมด้านอาชีพมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องส่งเสริมเพื่อให้เกิดความยั่งยืน โดยเฉพาะการสร้างศักยภาพทางการแข่งขันของกลุ่มอาชีพจากผลิตภัณฑ์ผ้าไหมสนักำแพง เพื่อนำไปสู่ความยั่งยืนจึงมีทางออกคือการพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตให้สินค้าได้มาตรฐานเพื่อนำไปสู่การเป็นที่รู้จักของกลุ่มอาชีพผลิตภัณฑ์ผ้าไหมสนักำแพงในระดับประเทศและนานาชาติประเทศ ซึ่งปัจจุบันได้มีการกำหนดมาตรฐานที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะ สินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical Indications: GI) ซึ่งหากทำให้ผ้าไหมสนักำแพงได้รับขึ้นทะเบียนเป็นสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ได้ จะทำให้เป็นที่รู้จักของผู้นิยมสินค้าผ้าไหมว่าเป็นเอกลักษณ์เฉพาะที่มีลักษณะพิเศษของชุมชนสนักำแพงเท่านั้น ผู้ผลิตนอกพื้นที่ไม่สามารถลอกเลียนแบบได้ซึ่งจะทำให้ลวดลายและวิธีการทอผ้าเป็นสมบัติด้านภูมิปัญญาเฉพาะของคนในชุมชนสนักำแพง

ดังที่ได้กล่าวมาผู้วิจัยจึงมีความต้องการที่จะใช้กระบวนการวิจัยเป็นกรอบการทำงานในการนำผลิตภัณฑ์ผ้าไหมสนักำแพงขอขึ้นจดทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ เพื่อให้เป็นสิทธิของคนในชุมชนในการได้รับผลประโยชน์จากภูมิปัญญาที่สั่งสมสืบทอดกันมาในท้องถิ่นมาใช้ประโยชน์หรือเป็นการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพไปยังผู้บริโภค รวมทั้งเป็นการสร้างการคุ้มครองผู้บริโภค ให้ผู้บริโภคได้รับผลิตภัณฑ์จากแหล่งกำเนิดที่ถูกต้อง สินค้ามีคุณภาพจากการดูแลมาตรฐานตามหลักของสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์

วัตถุประสงค์หลักของแผนงานวิจัย

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ในการพัฒนารูปแบบการบริหารผลิตภัณฑ์ผ้าไหมลายสนักำแพงที่เหมาะสมกับบริบทชุมชนในสนักำแพง เพื่อเข้าสู่การคุ้มครองขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) และวางแผนกลยุทธ์การตลาดจากการได้รับสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ชุมชนได้แผนพัฒนาการบริหารผลิตภัณฑ์ผ้าไหมลายสนักำแพงที่เหมาะสมกับชุมชน ให้สามารถขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ อันเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่วิสาหกิจชุมชน และกระจายรายได้สู่ชุมชนก่อให้เกิดความเข้มแข็งและรักษาภูมิปัญญาท้องถิ่น
2. เป็นการสร้างการคุ้มครองผู้บริโภค ให้ผู้บริโภคได้รับผลิตภัณฑ์จากแหล่งกำเนิดที่ถูกต้อง สินค้ามีคุณภาพจากการดูแลมาตรฐานของสินค้าตามหลักของ GI

ผลสำเร็จและความคุ้มค่าของการวิจัยตามแผนการบริหารงานและแผนการดำเนินงาน

การวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการผลิตภัณฑ์ผ้าไหมลายเส้นกำแพงต่อสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ของชุมชนสันกำแพง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการกลุ่มในระดับชุมชนที่เหมาะสม ตลอดจนเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ให้เกิดความยั่งยืนในการประกอบอาชีพของกลุ่ม โดยอาจจำแนกผลสำเร็จของงานวิจัยที่คาดว่าจะได้รับ ดังนี้

1. ด้านองค์ความรู้

ทำให้ได้ข้อมูลบริบทและศักยภาพชุมชนในการบริหารจัดการผลิตภัณฑ์ผ้าไหมลายเส้นกำแพง สภาพปัญหาและความต้องการในการบริหารจัดการเชิงธุรกิจ และรูปแบบการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมที่เข้มแข็งและเหมาะสมกับชุมชน

2. ด้านการพัฒนา

2.1 การจัดทำแผนการดำเนินงานของชุมชนในการผลิตผ้าไหมเส้นกำแพง เพื่อเป็นหลักฐานประกอบการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อชุมชนในขอบเขตที่จดทะเบียนอันจะก่อให้เกิดความยั่งยืนในการประกอบอาชีพ

2.2 การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการผลิตภัณฑ์ผ้าไหมลายเส้นกำแพง ให้สามารถขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ซึ่งจะเป็นการเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันของผลิตภัณฑ์ชุมชน รวมทั้งพัฒนาสู่แผนการตลาดที่จะสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืน

แผนการบริหารแผนงานวิจัยและแผนการดำเนินงาน

ตารางที่ 1.1 แผนการดำเนินงานโครงการวิจัย

กิจกรรม	ระยะเวลา พ.ศ. 2558												
	มค.	กพ	มีค	เม.ย	พค	มิย	กค	สค	กย	ตค.	พย.	ธค.	
1. ศึกษาบริหารการจัดการผ้าไหมลายเส้นกำแพงของชุมชน	☒	☒											
2. จัดเวทีชุมชนเพื่อระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการในการบริหารจัดการผ้าไหมลายเส้นกำแพง		☒											
3. ศึกษา สังเกตการณ์ การบริหารจัดการกิจกรรมการผลิตผ้าไหมลายเส้นกำแพง		☒	☒										
4. พัฒนารูปแบบการบริหารจัดการกลุ่มผลิตภัณฑ์ผ้าไหมเส้นกำแพง				☒	☒								
5. จัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานผ้าไหมเส้นกำแพงต่อสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์					☒								
6. จัดเวทีชุมชน เพื่อทบทวนความพร้อมในการเตรียมเสนอเพื่อต่อการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ผลิตภัณฑ์ผ้าไหมเส้นกำแพง						☒							

กิจกรรม	ระยะเวลา พ.ศ. 2558											
	มค.	กพ	มีค	เม.ย	พค	มิย	กค	สค	กย	ตค.	พย.	ธค.
7. ปรับปรุงพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการกลุ่มเพื่อให้ได้มาตรฐานตามเกณฑ์การขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์						☒	☒					
8. จัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบการขอขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์ผ้าไหมสันกำแพงต่อสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์						☒						
9. คณะกรรมการตรวจสอบลงพื้นที่เพื่อประเมินความเป็นไปได้ในการยื่นจดทะเบียนผ้าไหมสันกำแพงต่อสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์							☒					
10. จัดทำคำร้องขอขึ้นจดทะเบียนผ้าไหมสันกำแพงต่อสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์และยื่นคำร้องขอจดทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์							☒					
11. ติดตามประเมินผล การดำเนินงาน								☒	☒			
12. สังเคราะห์และถอดบทเรียนการดำเนินโครงการ									☒			
13. เผยแพร่องค์ความรู้ที่ได้จากงานวิจัยสู่ท้องถิ่น										☒		
14. นำเสนอผลการดำเนินโครงการ											☒	
15. จัดทำรายงาน/บทเรียนผลการติดตามประเมินผลโครงการฉบับสมบูรณ์												☒

การบริหารแผนงานวิจัย

ตารางที่ 1.2 แผนบริหารโครงการวิจัย

วัตถุประสงค์	กิจกรรม	เป้าหมาย	ผู้ร่วมกิจกรรม	สถานที่ / เวลา	ตัวชี้วัด
1. เพื่อศึกษาบริบทการบริหารจัดการผ้าไหมลายสันกำแพงของชุมชน	1. ประชุมเพื่อวางแผนการลงพื้นที่ 2. สสำรวจสภาพศักยภาพการบริหารจัดการผลิตภัณฑ์ผ้าไหมลายสันกำแพงของชุมชน	1. เพื่อให้ทราบวันเวลาและจำนวนผู้เข้าประชุม 2. เพื่อให้ทราบสภาพศักยภาพการบริหารจัดการผลิตภัณฑ์ผ้าไหมลายสันกำแพงของชุมชน	1. ทีมวิจัยและชุมชน	1. ที่ตั้งชุมชน	แผนปฏิบัติการ การติดตามประเมินผลโครงการ
2. ระดมความคิดของสมาชิกในกลุ่มเพื่อ	1. เปิดเวทีชาวบ้าน 2. ระดมความคิด	1. เพื่อระดมสมองปรับแนวคิดด้านเป้าหมาย	1. ทีมวิจัยและชุมชน	1. ที่ตั้งชุมชน	แผนแม่บทเพื่อพัฒนา

วัตถุประสงค์	กิจกรรม	เป้าหมาย	ผู้ร่วมกิจกรรม	สถานที่ / เวลา	ตัวชี้วัด
ปรับแนวคิดในการบริหารจัดการผ้าไหมลายเส้นกำแพงให้สอดคล้องกัน	3. สร้างแผนแม่บท	ของชุมชน 2. เพื่อสร้างแผนแม่บทของชุมชนสำหรับการดำเนินต่อไป			รูปแบบการจัดการจัดการกลุ่ม
3. เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการกลุ่มผลิตภัณฑ์ผ้าไหมเส้นกำแพง	1.ประชุมเพื่อวางแผนการลงพื้นที่ 2. เสริมความรู้ด้านการบริหารจัดการกลุ่ม เพื่อเตรียมพร้อมต่อสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์	1.เพื่อให้ทราบวันเวลาและจำนวนผู้เข้าประชุม 2. เพื่อให้ดำเนินการบริหารจัดการกลุ่มเพื่อเตรียมพร้อมต่อสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์	1.ทีมวิจัย วิทยากรและชุมชน	1. ที่ตั้งชุมชน	แผนปฏิบัติการ การติดตามประเมินผล โครงการ
4.เพื่อติดตามประเมินผล การดำเนินงาน ของทุกฝ่าย	ประชุมหารือ สนทนากลุ่ม สังเกต สัมภาษณ์และศึกษาเอกสาร	ได้ข้อมูลผล การดำเนินงาน ของทุกฝ่ายตาม แผนปฏิบัติการ	ทีมวิจัยและ ชุมชน	ที่ตั้งชุมชน	รายงานผล การ ดำเนินงาน ของทุกฝ่าย ของ โครงการ
5. เพื่อสังเคราะห์และถอดบทเรียนการดำเนินโครงการ	ประชุมหารือ สนทนากลุ่ม สังเกต สัมภาษณ์และศึกษาเอกสาร	เพื่อประเมินโครงการ	ทีมวิจัยและ ชุมชน	ที่ตั้งชุมชน	ได้รายงาน รูปแบบการ ติดตาม ประเมินผล โครงการ
6. เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้ที่ได้จากงานวิจัยสู่ท้องถิ่น	จัดทำคู่มือปฏิบัติงาน เพื่อเป็นหลักฐาน ประกอบการขอขึ้น ทะเบียนตามกฎหมาย	เพื่อให้มีฐานความรู้ ด้านการบริหาร ผลิตภัณฑ์ผ้าไหมลาย เส้นกำแพง	ทีมวิจัยและ ชุมชน	เทศบาลตำบล สันกำแพง	คู่มือ ปฏิบัติงาน
7.เพื่อนำเสนอผลการดำเนินโครงการ	เวทีเสนอผลการติดตาม ประเมินผลโครงการต่อ ผู้เกี่ยวข้อง	ทุกฝ่ายเกิดการเรียนรู้	ทีมวิจัย ชุมชน และ ผู้เกี่ยวข้อง	เทศบาลตำบล สันกำแพง	ผลการ ดำเนิน โครงการ
8. เพื่อจัดทำรายงาน/บทเรียนผลการติดตามประเมินผลโครงการฉบับสมบูรณ์	ประชุมปฏิบัติการ	ปฏิบัติการเขียนและ จัดพิมพ์	ทีมวิจัย	ศูนย์ คอมพิวเตอร์	รายงานการ วิจัยฉบับ สมบูรณ์
9. เพื่อประชาสัมพันธ์ผลงานการวิจัย	นำเสนอผลงาน วิจัย ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ป้ายโฆษณา แผ่นพับ และเอกสารต่าง ๆ	สาธารณชนได้รับ ความรู้	ทีมวิจัยและผู้ ที่สนใจ	เว็บไซต์ หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง	เว็บไซต์ งานวิจัย

กลยุทธ์แผนงานวิจัย

1. การแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานที่มีความเชี่ยวชาญในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการดำเนินงานของชุมชนต่อผลิตภัณฑ์ผ้าไหมลายเส้นกำแพง เพื่อให้คำปรึกษาและตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลก่อนการขอขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์
2. การใช้ข้อมูลร่วมกันในแต่ละโครงการวิจัยเพื่อเป็นการเพิ่มน้ำหนักของข้อมูลและตรวจสอบความปิดเป็นข้อมูล
3. การสัมมนาเชิงปฏิบัติการก่อนสรุปผลการวิจัยเพื่อเป็นการระดมความคิดระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าไหมลายเส้นกำแพงต่อการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์

นิยามศัพท์เฉพาะ

สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical indications) หมายถึง ทรัพย์สินทางปัญญาประเภทหนึ่ง ซึ่งเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อมีความเชื่อมโยงระหว่างปัจจัยสำคัญสองปัจจัย คือ ธรรมชาติและมนุษย์ กล่าวคือ ชุมชนได้อาศัยลักษณะที่มีอยู่ในแหล่งภูมิศาสตร์ตามธรรมชาติเช่น สภาพดินฟ้าอากาศหรือวัตถุดิบเฉพาะในพื้นที่ มาใช้ประโยชน์ในการผลิตสินค้าในท้องถิ่นของตนขึ้นมา ทำให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณลักษณะพิเศษที่มาจากพื้นที่ดังกล่าว ลักษณะพิเศษนี้อาจหมายถึง คุณภาพ ชื่อเสียงหรือคุณลักษณะเฉพาะอื่น ๆ ที่มาจากแหล่งภูมิศาสตร์นั้น ๆ (กรมทรัพย์สินทางปัญญา, 2549)

สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา (Intellectual Property Rights: IPRs) หมายถึง สิทธิของเจ้าหน้าที่ของงานที่เกิดจากการประดิษฐ์คิดค้น ซึ่งสามารถแปลตามลักษณะได้ดังนี้ (ศิริพร สัจจานนท์, 2540)

ศิลปะการทอผ้าไหม หมายถึง การทอผ้าไหมถือว่าเป็นศิลปะพื้นบ้านที่สำคัญอย่างหนึ่ง ซึ่งกระบวนการผลิตทุกขั้นตอนทำด้วยมือ และใช้เครื่องมือแบบง่าย ๆ โดยต้องอาศัยฝีมือความชำนาญและความประณีตของผู้ผลิต ตั้งแต่การเตรียมเส้นไหม การย้อมสี และการทอผ้าเป็นผืน